

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Erfgoedvereniging Bond Heemschut

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief: Routegids 'Invloed op Erfgoed'

Totale kosten: €77.378

Gevraagde subsidiebijdrage: €77.378

Bedrag cofinanciering door derden: -

Bedrag eigen bijdrage: -

Inzet vrijwilligers in uren: 20

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten .... Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Aanleiding: In de wereld van erfgoed en overheid zal komende jaren, mede vanwege de nieuwe omgevingswet, veel veranderen. Daar komt nog bij dat de erfgoedcapaciteit bij gemeenten, om toezicht te houden op ons erfgoed, in slechte staat is. Het Nederlands erfgoed is daarom veelal aangewezen op oplettende burgers en erfgoedvrijwilligers die het erfgoed borgen in lokaal beleid en zo de sloophamer voor zijn. Maar veel vrijwilligers weten niet goed waar ze moeten beginnen, of raken ongebrand doordat ze al hun energie in één project steken – soms helaas met weinig resultaat.

Hoofdactiviteit: Heemschut wil daarom, in samenwerking met onder andere Stichting Lobby Lokaal en Stichting OPEN (Erfgoedvrijwilliger.nl) een routegids 'Invloed op erfgoed' ontwikkelen. De routegids is een handleiding die vrijwilligers een basis biedt op het gebied van inspraak en participatie in de lokale politiek met een focus op erfgoed. De routegids zal in verschillende vormen verschijnen; op papier als brochure, digitaal op erfgoedvrijwilliger.nl en in cursusvorm voor erfgoedvrijwilligers in heel Nederland.

Einddoel: Met de routegids zetten we vrijwilligers, actieve burgers, in hun kracht. Vrijwilligers kunnen met de routegids de overstap maken van ad hoc handelen naar beleidsmatig denken. De vrijwilligers hebben hierna een betere basis als het gaat om erfgoedbescherming en kunnen ook na fysieke bijeenkomsten nog terugvallen op de papieren of digitale routegids. We maken kennis en kunde beschikbaar en toegankelijk voor de erfgoedvrijwilligers van nu en de toekomst.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Aan het eind van dit project ligt er een begrijpelijke en laagdrempelige routegids in verschillende vormen, namelijk op papier en in digitale vorm. Aansluitend wordt er een eendaagse cursus ontwikkeld om vrijwilligers te enthousiasmeren en op weg te helpen.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

De deelactiviteiten worden hieronder toegelicht. De omvang van elke activiteit is terug te vinden in de begroting.

1. Opzetten van de Routegids: specificeren van onderdelen en vooronderzoek.
Na afloop van dit proces is er een gedetailleerde inhoudsopgave die duidelijk maakt wat een vrijwilliger na welk onderdeel moet weten. Er wordt uiteengezet hoe de verschillende communicatievormen (papier, digitaal, cursus) op elkaar aansluiten.
2. Ontwikkelen papieren brochure
De Routegids wordt tekstueel uitgewerkt tot een brochure. Hierbij gebruiken we de brochures uit de Heemschutreeks als inspiratie en leidraad. Hiertoe behoren ook inhoudelijke feedbackrondes en redactie en drukwerk.
3. Ontwikkelen Digitale module
De Routegids wordt digitaal gerealiseerd op basis van de eerste tekstuele versie. Hierbij wordt het format van de tutorials op Erfgoedvrijwilliger.nl gebruikt.
4. Ontwikkelen en uitvoeren cursusplan
Doorontwikkeling van de Routegids tot een cursusplan door Lobby Lokaal. Er worden drie cursusdagen georganiseerd verspreid over het land (Noord, Midden, Zuid). De cursus wordt gratis aangeboden aan erfgoedvrijwilligers. We verwachten ongeveer 30 vrijwilligers per cursus.
5. Beeldselectie, illustratie en vormgeving
Bijpassend beeld wordt gezocht en waar nodig laten we illustraties maken. Vormgeving van de papieren brochure. Dit is een aparte activiteit omdat het alle onderdelen van de Routegids betreft.
6. Communicatieplan
Om te zorgen dat de Routegids niet alleen gerealiseerd, maar ook gebruikt wordt, schrijven we een communicatieplan. Alle partners zetten zich in voor PR en marketing naar hun achterban.
7. Train-de-trainercursus
Lobby Lokaal zorgt dat het cursusplan overdraagbaar is en traint andere trainers (waaronder de erfgoedcoaches van Stichting OPEN), zodat ook zij de cursus kunnen geven aan vrijwilligers.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Zie bijlage 'Planning - Routegids Invloed op Erfgoed.

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?
- Participatie in de volle breedte
  - Open houding voor andere erfgoedopvattingen
  - Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Participatie in de volle breedte

De Routegids 'Invloed op erfgoed' draagt bij aan de versterking van erfgoedparticipatie in Nederland. Zoals de wordt beschreven in de *Uitvoeringsagenda Faro – Deel I* gaat gelijkwaardige participatie niet alleen om deelnemen, maar ook om deelhebben. De Routegids leert actieve burgers hoe zij effectief kunnen meedoen en meebepalen over het erfgoed in hun omgeving door op concrete wijze op te schrijven hoe je bijvoorbeeld contact legt met het lokale bestuur en hoe je succesvolle samenwerking met lokale partijen aangaat.

Succesvolle participatie is participatie waar iedereen aan mee kan doen. Veel vrijwilligers hebben een groot hart voor erfgoed, maar missen de bestuurlijke kennis en weten niet de juiste ingangen te vinden om het erfgoedbelang op tafel te leggen. Dat gat willen we met de Routegids dichten. De Routegids wordt op instapniveau geschreven en in begrijpelijke taal.

Erfgoed midden in de samenleving

Gebouwd erfgoed ligt op een snijveld van beleidsterreinen. Met de routegids helpen we vrijwilligers om breder te denken dan de casus voorhanden en erfgoed te zien in het kader van bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, duurzaamheid, en welzijn. Een succesvolle vrijwilliger zal ook de instrumentele waarde van erfgoedbehoud moeten kunnen uitdragen en samenwerken met bondgenoten op andere thema's. Dit is een belangrijke bouwsteen voor de Routegids 'Invloed op erfgoed' en is dus ook onderdeel van wat de Routegids uitdraagt.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Dynamische leefomgeving

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Dynamische leefomgeving

De routegids sluit naadloos aan bij het thema Dynamische leefomgeving. Dit thema benoemt de sector-factor-vector-ontwikkeling van het erfgoed en voegt hier het woord 'actor' aan toe. De routegids focust zich met name op deze actor door vrijwilligers in staat te stellen hun stem te laten horen. De

routegids is in eerste instantie een wegwijzer in het participatieveld en stelt gewone burgers als centraal in het vertegenwoordigen van het erfgoedbelang.

Daarnaast helpt de routegids de vrijwilliger om breder te denken dan alleen het erfgoed zelf. Het is belangrijk dat erfgoed aan allerlei verschillende beleidstafels wordt besproken (met name Ruimtelijke ordening). De Routegids helpt de vrijwilliger om erfgoed te zien als rode draad voor hoe we met onze leefomgeving om gaan. Ten midden van grote ruimtelijke transitie versterken we zo het burgersnetwerk dat zorg draagt voor ons erfgoed tussen alle verandering door en met alle veranderingen mee.

Tot slot brengt de routegids ook in beeld waar de kansen voor het erfgoed liggen in de omgevingswet, een thema waar Heemschut al langer mee bezig is, ook in samenwerking met OPEN-partners in verschillende provincies.

Democratische vernieuwing

De Routegids levert een bijdragen aan het verkleinen van de kloof tussen overheid en burger. We maken de vrijwilliger wegwijzer in de wereld van lokaal bestuur, waar afgelopen jaar met de komst van de omgevingswet veel veranderd is. De omgevingswet vraagt van de burger een ander soort participatie, waarbij het belangrijk is om vooraf aan tafel te zitten en mee te denken met beleid (in plaats van te handelen op basis van casuïstiek). De routegids helpt vrijwilligers hun weg te vinden in deze nieuwe rol van belangenbehartiger. Door burgers op een laagdrempelige manier te leren hoe ze effectief participeren kan erfgoed ook daadwerkelijk van iedereen zijn.

Ondersteuning Erfgoedparticipatie

De routegids 'Invloed op erfgoed' is een duidelijke belichaming van het thema ondersteuning Erfgoedparticipatie. De kennis van verschillende organisaties op het gebied van erfgoed en democratisering worden gebundeld en beschikbaar gesteld aan vrijwilligers opdat zij effectief kunnen meedoen en meebepalen over erfgoed in hun omgeving. Door vrijwilligers in hun kracht te zetten en te leren hoe ze effectief invloed kunnen uitoefenen op erfgoedbeleid, kunnen we ook het gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid met het erfgoed in de eigen omgeving versterken.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaalsprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

Met de komst van de omgevingswet is er veel veranderd in het werk van de erfgoedvrijwilliger die zich op bestuurlijk niveau inzet voor het erfgoed. Het is belangrijk dat er een goede basis ligt van waaruit vrijwilligers de draad op kunnen pakken. Deze basis biedt de Routegids.

Heemschut ziet daarnaast dat veel nieuwe vrijwilligers moeite hebben met het vinden van houvast en vroegtijdig afhaken. De routegids moet helpen dit te voorkomen doordat vrijwilligers een stappenplan hebben om op terug te vallen. Zo kunnen we retentie van vrijwilligers bevorderen en op de lange termijn kan het vrijwilligersaantal zo blijven groeien.

Voor vrijwilligers is momenteel veel verschillende informatie beschikbaar vanuit veel verschillende aanbieders. Door samen te werken met Stichting OPEN en Stichting Lobby Lokaal willen we de krachten bundelen en eenduidiger te communiceren richting de vrijwilliger.

Tot slot willen we door de samenwerking met Stichting Lobby Lokaal, een organisatie van buiten het erfgoedveld, de vaardigheid van belangenbehartiging beter verankeren binnen de erfgoedsector.

Daarnaast is er in de sector een gevoel van versnippering waarbij er veel verschillende partijen. Door de samenwerking aan te gaan met Stichting OPEN en Stichting Lobby Lokaal hopen we ook richting de vrijwilliger eenduidiger te kunnen communiceren.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Met de routegids dragen we bij aan de versterking van het erfgoed te midden van grote transities in de leefomgeving. Door ruimtelijke opgaven, zoals duurzaamheid, de energietransitie of het woningtekort, neemt ook de druk op erfgoed toe. Het is belangrijk dat erfgoed niet alleen breed wordt gedragen in de samenleving maar dat we burgers ook leren hoe zij zorg kunnen dragen voor het erfgoed. Het liefst gebeurt dit voordat er sprake is van aantasting of bedreiging. Met de routegids leren we vrijwilligers hoe ze een effectieve gesprekspartner kunnen zijn in de vorming van beleid. Niet alleen heeft erfgoed baat bij een stevige verankering in ruimtelijk beleid, ook kan erfgoed richting bieden te midden van de complexe ruimtelijke opgaven. Door het vrijwilligersnetwerk van burgers die in hun eigen leefomgeving meepraten en bepalen over hun erfgoed te versterken, vergroten we dit effect.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Erfgoedvereniging Heemschut zal, als initiatiefnemer van de routegids, de rol van projectleider op zich nemen. Heemschut is daarnaast verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de papieren brochure. Allen werken inhoudelijk mee aan de inhoud van deze brochure die als basis wordt gebruikt voor de andere producten.

Stichting OPEN maakt de digitale module.

Stichting Lobby Lokaal ontwikkelt een cursusplan en zal in ieder geval drie cursussen geven voor erfgoedvrijwilligers. Daarnaast ontwikkelt Stichting Lobby Lokaal een Train-de-trainer handleiding en cursus.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Heemschut-vrijwilligers kunnen meelesen met de Routegids en fungeren als testgroep.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Train-de-trainer cursus door Stichting Lobby Lokaal aan OPEN-medewerkers. Denk hierbij aan OPEN erfgoedparticipatiecoaches of trainers van Expeditie Nieuwe Gezichten, maar ook trainers van andere (branche)organisaties zijn welkom om hieraan deel te nemen. Hierdoor kan er duurzame ondersteuning geboden worden aan erfgoedinitiatieven en -gemeenschappen op het vlak van Omgevingswet en de Routegids 'Invloed op Erfgoed'.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

Voor een kleine organisatie zoals Heemschut met een beperkte capaciteit is de subsidieaanvraag als zodanig complex en tijdrovend. Vanwege snelheid en complexiteit is dus besloten het volledige bedrag aan te vragen onder de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda FARO

Ingevuld door: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Datum: 2 september 2024